

DRI 3001 Våren 2010 Gruppearbeid og Prosjektstyring

Arild Jansen AFIN

Litt og lett innføring i prosjektstyring

DRI 3001 19-01-2010

Temaer

- Litt om gruppearbeid
- Innledning til prosjektstyring, med utgangspunkt i PSO-tenkningen
- Litt om prosjektrapporten

Mål for forelesningen:

- Forstå noen grunnleggende prinsipper for gruppearbeid
- Få en basis for å utforme en prosjektplan for prosjektet.

DRI 3001 våren 2010 - Arild Jansen, AFIN

1

Hovedelementene i prosjektet

- Første fase av problembeskrivelse og valg av organisasjon
- Nærmere avgrensning og dypere problemforståelse (lese teori med mer)
- Fastsette opplegg for undersøkelsesopplegg
- Gjennomføre datainnsamling
- Systematisering og analyse av data
- Vurderinger/beskrivelse av forslag, løsninger etc → Konklusjoner
- Skrive ferdig rapporten

DRI 3001 våren 2010 - Arild Jansen, AFIN

2

GRUPPEARBEID OG GRUPPEDYNAMIKK

Prosjektarbeid er gruppearbeid:
Nyttig å skille mellom :

- **Innhold:** Hva gruppen skal gjøre
  - Måltrettet - instrumentelt : løse oppgaven
- **Prosess:** Hvordan gruppen løses sin oppgave:
Både måltrettet og følelsesmessig (emosjonell).
  - Kommunikasjon: Hvem snakker, til hvem, hvor mye ....
  - Beslutningsprosessen
  - Atferd:
    - Oppgaveorientert
    - Vedlikeholdsorientert
    - Selvorientert
- Gruppenormer: Hva er forventet og akseptabel atferd

DRI 3001 våren 2010 - Arild Jansen, AFIN

3

GRUPPEARBEIDSTEORI

Effektivisering av gruppearbeidet

Ulike typer oppgaverelaterte faktorer som influerer på effektiviteten:

- **Målsettings-spørsmål**
- **Rollespørsmål**
- **Prosedyrespørsmål**
- **Interpersonlige spørsmål**

DRI 3001 våren 2010 - Arild Jansen, AFIN

4

Tilbakemeldinger

- **Gi tilbakemelding**
  - » Tilbakemelding må være ønsket
  - » Gi tilbakemelding om oppførsel du ser (ikke om antatte motiver, 'er')
  - » Gi tilbakemelding om hvordan ting virker på deg
  - » Gi tilbakemelding så fort som mulig
- **Motta tilbakemelding**
  - » Gi klart uttrykk for hva du ønsker
  - » Aksepter tilbakemeldingen

DRI 3001 våren 2010 - Arild Jansen, AFIN

5

GRUPPEDYNAMIKK

- **Oppgaveorientert atferd [målrettet - fokus på å få et godt resultat]:**
  - » Initiativtaking
  - » Åpen informasjonsflyt (fortelle, spørre)
  - » Klargjøre/utdype
  - » Oppsummere
  - » Men i hvilken grad er vi enige: nyttig å sjekke enighet
- **"Vedlikeholdsorientert" atferd [Bidra til gode prosesser - godt samarbeidsklima]:**
  - » Ordstyring
  - » Oppmuntring og tilbakemeldinger
  - » Harmonisering/kompromisser
  - » Restrukturere og prøve på nytt

DRI 3001 våren 2010 - Arild Jansen, AFIN

6

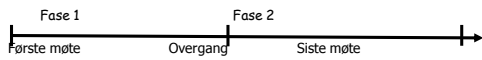

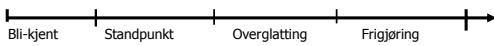

To ulike "modeller" for gruppearbeidet

Halvtidsmodellen:

4 Fase -modellen

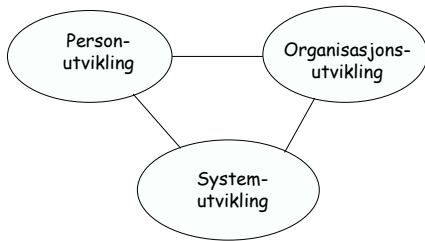

Prosjektstyring: PSO - prosjekter

Spesialistprosjekt, rent produkt: eks. et programprodukt,)

PSO-prosjekter

Rent prosessorientert (eks: omstillingsprosess, skape godt arbeidsmiljø)

Prosjekt og prosjektarbeid

Prosjekter karakteriseres ved

- Veldefinert: Engangsoppgave
- Mål-orientert: Skal gi et bestemt resultat
- Tverrfaglig: Krever forskjellige type ressurser og kompetanse
- Egen organisering: Ikke samme styringsstruktur som ordinært i en virksomhet
  - Styringsgruppe, prosjektleder og prosjektgruppe
- Tidsavgrenset: Start- og sluttdato
- Avgrensede ressurser :

- Prosjektet er [som regel] ikke en del av basis- eller linjeorganisasjonen
- Prosjekt er [som oftest] gruppearbeid: 3 - N deltagere

Prosjektarbeidet innhold :

- **Klarlegge grunnlaget for prosjektet :**
  - » Hva er formål og mål
  - » Hvem er viktige interessenter
  - » Mandat : Eier, bakgrunn, mål, omfang, rammer, økonomi,...
- **Planlegge arbeidet**
  - » Oppdeling - milepæler mm
- **Organisere**
  - » Ansvarfordeling - aktiviteter
- **Styre og følge opp**
  - » Mål-orientering, ressursbruk, Kvalitetssikring
  - » Sikre god prosjektkultur
- **[Avslutte]**
  - » Bidra til en god oppløsning ("la det bli et hyggelig minne")

Gjennomføre prosjektet: problemløsning

- **Situasjonsanalyse :** Hva er rammer og omgivelser for prosjektet
  - » Verdisetting (hvilke verdier skal med?)
  - » Prioritering (avgrensing)
- **Problemanalyse :** hvilket problem skal løses
  - » Informasjonsinnhenting
  - » Problemdefinisjon
- **Løsningsanalyse**
  - » Idéskaping
  - » Skissere alternative løsningsmodeller (teknisk, organisatorisk, ...)
  - » Beslutning: fastlegge konkret løsning
- **Implementeringsanalyse**
  - » Planlegge og gjennomføre
  - » Medbestemmelse

Visjon, hovedmål og formålstruktur

- **Visjon:** Overordnet: samlende og motiverende
- **Hovedmål:** Grov beskrivelse av mål(ene)
  - » Både tekniske , organisatoriske,...
- **Delmål:** Konkretisere hovedmål
  - » Bryte ned hovedmål i mindre
- **Resultatmål** Kvantifiserbare mål
  - » Beskrive mål slik at en kan "måle" at de er oppnådd

Prosjektstyring - et overblikk (forenklet) :

.....Oppgave Nivå.....	Planlegging	Organisering	Oppfølging
Overordnet (fundament)	Mandat/ formålsstruktur	Prinsippansvarskart	
Oversikt - hoveddeler	Milepelsplan	Milepøls-ansvarskart	Milepølsrapport
	Usikkerhetsanalyse		
Detaljert nivå	Aktivitetsansvarskart		Aktivitetsrapport

13

DRI 3001 våren 2010 - Arild Jansen, AFIN

Fallgruver

- **Brister i fundamentet**
  - Eks: prosjektet ikke godt forankret i virksomheten
  - Sentrale parter er negative til prosjektet
  - Uklare mål
- **Planlegging av prosjektet**
  - For optimistisk, uhensiktsmessig, ufullstendig,...
- **Organisering av prosjektet**
  - Uklar ansvars- og oppgavefordeling, nøkkelpersoner ikke motivert
- **Oppfølging av prosjektet**
  - Uklar forståelse, uegnede planer, svak kommunikasjon,...
- **Utføring av arbeidet i prosjektet**
  - Uklare mål, manglende samarbeid, stadige endringer,...

14

DRI 3001 våren 2010 - Arild Jansen, AFIN

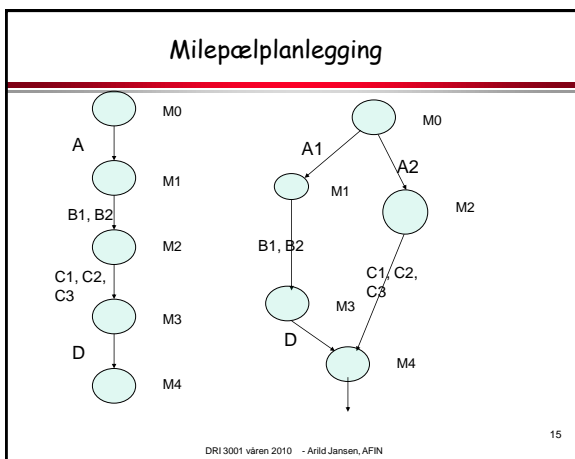

Prinsippansvarskart					
	1	2	3	4	5
Koder (f eks)					
U: Under arbeid					
B: Beslutning					
I: Informasjon					
F: Ferdig ...					
Aktiviteter					
A1	F				
B2		B			
C1			U		
D4				U	
A2		I			

DRI 3001 våren 2010 - Arild Jansen, AFIN
16

Hva en prosjektoppgave kan/bør inneholde (Men ikke nødvendigvis i denne rekkefølgen)

- Innledning til temaet/problemstillingen - motivasjon - bakgrunn ..
- Teoretisk plattform:
  - Beskriver faglig ståsted, aktuelle begreper og sammenhengen mellom dem som kan lede til mer konkrete spørsmål
- Undersøkelsesopplegg : metodisk tilnærming -
- Empiri: innsamling av data
  - Bruk av dokumenter, intervjuer, observasjoner,...
- Analyse og drøfting
  - Eventuell drøfting av ulike løsningsforslag
- Konklusjoner

Denne strukturen passer ikke for alle typer oppgaver !

DRI 3001 våren 2010 - Arild Jansen, AFIN
17

Momenter i forbindelse med vurdering av prosjektrapport (ikke prioritert liste)

- Ambisjonsnivå (vanskelighetsgrad)
- Arbeidsomfang/-innsats
- Teoribruk
- Undersøkelsesopplegg (metodebruk)
- Gjennomføring av prosjektet
- Bruk av verktøy/teknikker mm (der hvor det er relevant)
- Litteratur /kildebruk
- Dokumentasjon
- Refleksjon over prosess og resultat- hva har gruppa lært
- Ferdigstillelse/leveransekvallitet
- Overordnet vurdering - helhetsinntrykk

DRI 3001 våren 2010 - Arild Jansen, AFIN
18
